

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Koprivnica

KLASA: 041-010/20-03/39
URBROJ: 613-08-20-7

Koprivnica, 6. studenoga 2020.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKIH LABURISTA – STRANKE RADA ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2019.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	10
	Metode i postupci revizije	11
	Nalaz za 2019.	12
	Provedba naloga i preporuka	15

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatskih laburista – Stranke rada (dalje u tekstu: Stranka) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisnom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima. Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Prema Izvješću o troškovima (rashodima) izborne promidžbe, rashodi nastali u vezi s izbornom promidžbom, koji se odnose na Stranku, iznose 60.554,00 kn.

Iako se navedeni rashodi odnose na nabavu promidžbenog materijala, zakupnine i najamnine, intelektualne usluge, službena putovanja, reprezentaciju i različite druge vrste rashoda, u poslovnim knjigama evidentirani su skupno na računu rashoda za usluge promidžbe (račun 4253), umjesto na pripadajućim skupinama računa računskog plana. Kao temelj za njihovo evidentiranje u poslovnim knjigama nisu pribavljene knjigovodstvene isprave (računi, ugovori o djelu), koje bi potvrdile da su rashodi navedeni u obračunu troškova izborne promidžbe stvarno nastali. Također, uz račune za usluge prijevoza i usluge zakupa u iznosu od 11.488,00 kn nema dokumenata koji bi potvrdili u koju svrhu je obavljen prijevoz odnosno korišten prostor.

Evidencija putnih naloga vođena je, ali nije potpuna. Naknade putnih troškova u iznosu od 46.664,00 kn plaćene su na temelju ispostavljenih 166 putnih naloga, a u evidenciji putnih naloga upisana su 103 putna naloga, prema kojima troškovi službenog puta iznose 33.093,00 kn. U evidenciju nije upisano 25 putnih naloga, koje je izdala središnjica Stranke, i 38 putnih naloga, koje su izdale tri podružnice. Putni nalozi nisu sastavljeni za službena putovanja pri korištenju vozila u najmu i taksi-prijevoza, dok su pri korištenju privatnih vozila za potrebe Stranke sastavljeni putni nalozi, koji sadrže podatke o osobi koja je upućena na službeni put, mjestu i svrsi puta te obračun troškova, a ne sadrže podatke o datumu izdavanja, vremenu polaska i povratka s putovanja odnosno trajanju putovanja i prijevoznom sredstvu kojim se putuje. (točka 1. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijave ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana udruživanjem građana koji putem Stranke izražavaju političku volju i ostvaruju svoje interese. Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla u ožujku 2010. upisom u Registar političkih stranaka. Sjedište Stranke je u Ilici 108, Zagreb.

Statutom, koji je usvojen na Saboru Stranke u ožujku 2018., između ostalog, utvrđeni su ciljevi i način djelovanja, članstvo, unutarnje ustrojstvo, tijela Stranke i stjecanje prihoda. Član Stranke može postati svaki punoljetni državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća Statut i Program Stranke te potpiše pristupnu izjavu o učlanjenju. Pravila ponašanja članova Stranke uređena su Kodeksom etike, koji je donesen u prosincu 2014.

Rad Stranke je javan. Odvija se u okviru ustrojstvenih oblika osnovanih za područja županija, gradova i općina. Koncem 2019. Stranka ima četiri županijske podružnice te 16 ogranaka u gradovima i općinama.

Središnja tijela Stranke su: Sabor, Nacionalno vijeće, Predsjedništvo, Predsjednik, Tajnik, Sud časti, Nadzorni odbor i Statutarna komisija.

Sabor je najviše programsko, statutarno i izborna tijelo koje čine delegati općinskih/gradskih organizacija, članovi Nacionalnog vijeća, zastupnici u Hrvatskom saboru i zastupnici u Europskom parlamentu. Redovno zasjedanje Sabora je svake četiri godine, kada se biraju središnja tijela i/ili se usvajaju programski dokumenti. Na zasjedanju izvanrednog Sabora razmatraju se samo pitanja zbog kojih je Sabor sazvan. Sabor utvrđuje temeljna načela politike Stranke, usvaja program, donosi Statut i druge akte, bira i opoziva Predsjednika te razmatra i usvaja izvješća Predsjednika i drugih tijela.

Nacionalno vijeće je najviše tijelo između dvaju zasjedanja Sabora, koje koordinira rad Stranke i samostalno odlučuje u okviru politike utvrđene na Saboru. Čine ga Predsjednik i tri potpredsjednika, Tajnik, članovi Predsjedništva, zastupnici u Hrvatskom saboru, predsjednici županijskih organizacija, 30 članova koje bira Sabor i predsjednici središnjih interesnih organizacija. Predsjedništvo je središnje stranačko tijelo koje provodi odluke Sabora i zaključke Nacionalnog vijeća te rješava tekuće političke i organizacijske poslove Stranke. Čine ga Predsjednik, potpredsjednici, predsjednik Nacionalnog vijeća, Tajnik i tri člana koje bira Nacionalno vijeće.

Tajnik brine o tehničkom formuliranju politika Stranke i predstavlja Stranku u javnosti.

Sud časti mjerodavan je za donošenje odluka o stegovnim postupcima, postupcima suspenzija i postupku zabrane upisa u Registar članova Stranke. Ima sedam članova.

Nadzorni odbor ima sedam članova, a nadzire materijalno i financijsko poslovanje svih dijelova i tijela Stranke. Način rada Nadzornog odbora utvrđen je Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju.

Statutarna komisija nadležna je za kontrolu statutarnosti svih odluka tijela Stranke. Način rada i odlučivanja Statutarne komisije utvrđen je Poslovníkom.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku te odgovara za njezin rad. Od veljače 2017. i u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.) Predsjednik Stranke je David Bregovac.

Stranka nije imala zaposlenih do konca studenoga 2019., kada je na poslovima administratora na godinu dana zaposlena jedna osoba.

Planiranje

Program rada i Financijski plan za 2019. Nacionalno vijeće Stranke donijelo je u prosincu 2018. Izmjene i dopune Financijskog plana donesene su u prosincu 2019.

Financijskim planom ukupni prihodi planirani su u iznosu od 190.000,00 kn, a rashodi u iznosu od 282.000,00 kn. Također, planiran je manjak prihoda u iznosu od 92.000,00 kn (koji se planira pokriti viškom prihoda iz prethodnih godina). Izmjenama i dopunama Financijskog plana iz prosinca 2019. ukupni prihodi planirani su u iznosu od 196.000,00 kn (što je 6.000,00 kn ili 3,2 % više od prvobitno planiranih), a ukupni rashodi u iznosu od 282.000,00 kn (planirani iznos ukupnih rashoda nije mijenjan, ali su pojedini odjeljci rashoda povećani odnosno smanjeni u odnosu na prvobitno planirane). Planirani manjak prihoda (u izmjenama i dopunama Financijskog plana) u iznosu od 86.000,00 kn planirano je pokriti viškom prihoda iz prethodnih godina. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna u iznosu od 190.000,00 kn i prihode od članarina u iznosu od 6.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu od 147.483,00 kn (od čega su usluge promidžbe i informiranja 75.000,00 kn), naknade osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 63.000,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 24.000,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 21.000,00 kn i druge rashode (za plaće, amortizaciju i financijske rashode) u iznosu od 26.517,00 kn. Financijski plan te njegove izmjene i dopune ne sadrže obrazloženje skupina prihoda i rashoda ni obrazloženje aktivnosti.

Skreće se pozornost da je odredbom članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., propisano da su političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbom članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Odredbama članka 17. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15), propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata, koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Kao najznačajniji zadaci/aktivnosti u Programu (Planu) rada predviđeni su rješavanje problematike funkcioniranja tijela Stranke, organizacijsko jačanje temeljnih oblika Stranke, osmišljavanje strateškog, financijskog i funkcionalnog planiranja, uspostavljanje vertikalne unutarstranačke komunikacije, uspostavljanje sustava za prepoznavanje osoba koje mogu značajno doprinosti Stranci u artikuliranju javnih politika, uspostavljanje političke suradnje s akterima koji promoviraju ista ili slična programska usmjerenja te uspostavljanje međunarodnih kontakata i sudjelovanje na izborima za članove Europskog parlamenta iz Republike Hrvatske.

Izvješće o ostvarenju Programa rada za 2019. usvojeno je na sjednici Nacionalnog vijeća u ožujku 2020. Prema spomenutom Izvješću, planirani zadaci/aktivnosti većim dijelom nisu ostvareni, iako je u radu Stranke došlo do određenih pomaka. U tijelima Stranke i nadalje postoji kadrovska neizgrađenost. Novi organizacijski oblici Stranke nisu ustrojani. Problemi pri uspostavi strateškog, financijskog i funkcionalnog planiranja, odnosno vertikalne unutarstranačke komunikacije nisu riješeni. Nisu prepoznate osobe koje u većoj mjeri mogu pridonijeti efikasnosti u radu Stranke.

Suradnja s akterima sličnih programskih usmjerenja uspostavljena je povodom izbora za članove Europskog parlamenta iz Republike Hrvatske, na kojima je Stranka sudjelovala kao dio koalicije. Međunarodni kontakti nisu uspostavljeni.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2019. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Navedeni izvještaji, s propisanim priložima (Program rada, Financijski plan te Izvješće o primljenim donacijama tijekom godine), dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 236.777,00 kn, što je 19.631,00 kn ili 9,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 40.777,00 kn ili 20,8 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	203.552,00	229.924,00	113,0
2.	Prihodi od članarina	6.780,00	6.040,00	89,1
3.	Drugi prihodi	6.814,00	813,00	11,9
	Ukupni prihodi	217.146,00	236.777,00	109,0

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 229.924,00 kn odnose se na prihode ostvarene na temelju odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju rada političkih stranaka iz proračuna navedenih jedinica. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 21/11, 6/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17), koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., odnosno Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je na snazi od 24. ožujka 2019., pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sredstva su uplatile 23 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na središnji račun Stranke. Visina sredstava po članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u okviru je iznosa propisanih odredbama članka 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.

Stranka nije ostvarila prihode na temelju naknade troškova izborne promidžbe. Na izborima članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske, koji su održani u svibnju 2019., sudjelovala je kao član sedmeročlane koalicije. Ostvaren je jedan mandat za predstavnika koalicijskog partnera. Prema dodatku sporazumu o zajedničkom nastupu na izborima članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske, nakon podmirenja troškova izborne promidžbe, iznos naknade troškova izborne promidžbe bit će uplaćen na račune koalicijskih partnera čiji predstavnici budu izabrani u Europski parlament.

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 6.040,00 kn. Odredbama Statuta i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, utvrđeno je da je članarinu, čija visina ovisi o vrstama primanja i socijalnom statusu člana, obavezan plaćati svaki član Stranke. Visina članarine utvrđuje se posebnom odlukom Predsjedništva Stranke. Do veljače 2019. članarina za zaposlene članove Stranke iznosila je 20,00 kn, a za umirovljenike 10,00 kn mjesečno. Za članove Stranke koji ostvaruju plaću koja proizlazi iz mandata Stranke članarina je iznosila 100,00 kn mjesečno, a za članove koji ostvaruju naknadu koja proizlazi iz mandata Stranke (vijećnici, članovi nadzornih odbora i upravnih vijeća) iznosila je 10,0 % mjesečne naknade. O primitku članarine izdane su propisane potvrde i vođene propisane evidencije. Na temelju odluke Predsjedništva Stranke iz veljače 2019. obveza plaćanja članarine ukinuta je do daljnjega.

Drugi prihodi u iznosu od 813,00 kn odnose se na prihode u visini otpisanih obveza na temelju usklađenja s dobavljačem u iznosu od 742,00 kn te kamate na sredstva na žiroračunu u iznosu od 71,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 390.007,00 kn, što je 29.075,00 kn ili 8,1 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 108.007,00 kn ili 38,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	0,00	5.379,00	-
2.	Materijalni rashodi	326.669,00	352.253,00	107,8
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	22.079,00	79.942,00	362,1
2.2.	Drugi materijalni rashodi	304.590,00	272.311,00	89,4
3.	Rashodi amortizacije	25.861,00	13.447,00	52,0
4.	Financijski rashodi	4.202,00	3.328,00	79,2
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	2.000,00	500,00	25,0
6.	Drugi rashodi	2.200,00	15.100,00	686,4
	Ukupni rashodi	360.932,00	390.007,00	108,1
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	217.146,00	236.777,00	109,0
	Manjak prihoda	143.786,00	153.230,00	106,6

Najznačajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu od 352.253,00 kn ili 90,3 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi (za zaposlene, rashodi amortizacije, financijski rashodi, rashodi za donacije (pomoći) i drugi rashodi) iznose 37.754,00 kn i u ukupnim rashodima imaju udjel od 9,7 %.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 5.379,00 kn. Odnose se na rashode za plaću osobe zaposlene na određeno vrijeme, koja od prosinca 2019. obavlja poslove administratora. Plaća je obračunana u skladu s ugovorom o radu.

Materijalni rashodi odnose se na materijale i usluge nabavljene i utrošene u svrhu obavljanja djelatnosti Stranke. Odnose se na rashode za promidžbu i informiranje u iznosu od 79.942,00 kn i druge materijalne rashode u iznosu od 272.311,00 kn. Vrijednosno najznačajniji drugi materijalni rashodi ostvareni su za naknade osobama izvan radnog odnosa (naknade troškova službenih putovanja i drugih troškova) u iznosu od 83.837,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 44.744,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 42.341,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 33.373,00 kn te rashode za materijal i energiju u iznosu od 29.721,00 kn.

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja odnose se na rashode promidžbe u vezi s redovnim radom Stranke (objave na radiju i internetu, prigodno cvijeće za praznike u iznosu od 19.388,00 kn) i na prijenose sredstava na posebni račun u svrhu financiranja izborne promidžbe za izbore članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 60.554,00 kn.

Stranka je sa šest političkih stranaka (Istarski demokratski sabor, Hrvatska seljačka stranka, Građansko-liberalni savez, Primorsko goranski savez, Hrvatska stranka umirovljenika i Demokrati) u prosincu 2018. te u siječnju i veljači 2019. zaključila Sporazum o zajedničkom nastupu na izborima za Europski parlament (dalje u tekstu: Sporazum) i šest dodataka Sporazumu. Sporazumom i njegovim dodacima, između ostalog, utvrđena je kandidacijska lista i redoslijed na listi te način financiranja izborne promidžbe. Utvrđeno je da će Istarski demokratski sabor, kao nositelj Sporazuma, otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe te sastavljati i dostavljati propisana financijska izvješća. Nadalje, utvrđeno je da će Stranka u financiranju izborne promidžbe sudjelovati s 50.000,00 kn, a sredstva ostvarena iz državnog proračuna na temelju naknade troškova izborne promidžbe bit će razmjerno uplaćena na račune političkih stranaka čiji predstavnici budu izabrani za članove u Europski parlament. Stranka, kao koalicijski partner, nije osvojila mandat u Europskom parlamentu, te nije ostvarila prihode iz proračuna. Nakon okončanja izborne promidžbe, Istarski demokratski sabor sastavio je financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament, koji sadrži podatke za sve koalicijske partnere, prema kojem ukupni troškovi izborne promidžbe iznose 1.893.213,00 kn. Na Stranku se odnosi 60.554,00 kn, što je evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima na računu rashoda za promidžbu i informiranje.

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 13.447,00 kn odnose se na obračun amortizacije za uredski namještaj i opremu, koji je proveden u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 3.328,00 kn odnose se na rashode za bankarske usluge i usluge platnog prometa.

Rashodi za donacije (pomoći) u iznosu od 500,00 kn odnose se na danu donaciju zakladi za teško oboljelo dijete.

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 15.100,00 kn. Odnose se na kaznu temeljem presude općinskog suda zbog rodne neravnopravnosti u prijedlogu kandidacijske liste za izbore članova gradskog vijeća, na izborima održanim u svibnju 2017., u iznosu od 15.000,00 kn i druge kazne u iznosu od 100,00 kn.

Manjak prihoda za 2019. iznosi 153.230,00 kn. Iz prethodnih razdoblja prenesen je višak prihoda u iznosu od 373.046,00 kn te u sljedećem razdoblju raspoloživ višak prihoda iznosi 219.816,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 238.164,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	31.619,00	25.121,00	79,4
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	24.959,00	18.461,00	74,0
1.2.	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	6.660,00	6.660,00	100,0
2.	Financijska imovina	354.131,00	213.043,00	60,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	341.492,00	200.268,00	58,6
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	12.600,00	12.752,00	101,2
2.3.	Potraživanja za prihode	39,00	23,00	59,0
	Ukupno imovina	385.750,00	238.164,00	61,7
3.	Obveze	12.704,00	18.348,00	144,4
3.1.	Obveze za rashode	12.704,00	18.348,00	144,4
4.	Vlastiti izvori	373.046,00	219.816,00	58,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	385.750,00	238.164,00	61,7

Nefinancijska imovina u iznosu od 25.121,00 kn odnosi se na uredsku opremu i namještaj u iznosu od 18.461,00 kn i slike u iznosu od 6.660,00 kn. Tijekom 2019. nabavljeni su računala i telefoni u vrijednosti od 7.417,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 213.043,00 kn odnosi se na novac na žiroračunima u banci u iznosu od 197.529,00 kn i u blagajnama u iznosu od 2.739,00 kn, na depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 12.752,00 kn i potraživanja za prihode od imovine u iznosu od 23,00 kn. Vrijednosno je najznačajniji depozit u poslovnoj banci u iznosu od 10.500,00 kn uplaćen u svrhu izdavanja kreditne kartice.

Obveze koncem 2019. iznose 18.348,00 kn, a odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 12.969,00 kn i prema zaposlenici za isplatu plaće (prosinac 2019.) u iznosu od 5.379,00 kn, koje su podmirene u siječnju 2020.

Vlastite izvore u iznosu od 219.816,00 kn čine viškovi prihoda iz prethodnih godina. U odnosu na stanje početkom 2019. manji su za 153.230,00 kn ili 41,1 %, odnosno za iznos manjka prihoda za 2019.

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 10. kolovoza do 6. studenoga 2020.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je na snazi od 24. ožujka 2019.
2. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019.
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je na snazi od 24. ožujka 2019.
3. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), koji je bio na snazi do 1. kolovoza 2019.
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19), koji je na snazi od 1. kolovoza 2019.

5. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
6. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
7. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
8. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija
9. Statut od 18. ožujka 2018.
10. Program rada i Financijski plan za 2019.
11. Izmjene i dopune Financijskog plana za 2019.
12. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19 i 80/19).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama Stranke.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđena su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje.

1. Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Ustrojene su propisane poslovne knjige (dnevnik, glavna knjiga, knjiga ulaznih računa, knjiga dugotrajne nefinancijske imovine, knjiga blagajne, evidencija putnih naloga i korištenja službenih vozila). Evidencija potraživanja po jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za sredstva za redovno financiranje rada Stranke iz proračuna vodi se u okviru glavne knjige (pojedinačnim raščlanjivanjem računa 1631). Spomenuta evidencija nije potpuna, jer su na računima glavne knjige evidentirana potraživanja od osam jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (tri županije, dva grada i tri općine u ukupnom iznosu od 106.864,00 kn). Za drugih 16 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (županija, osam gradova i sedam općina), u kojima Stranka ima članove u predstavničkim tijelima, pribavljene su odluke o financiranju rada političkih stranaka iz proračuna za 2019., koje su donijela njihova predstavnička tijela, ali utvrđeni iznosi financiranja iz navedenih odluka, koji se odnose na Stranku, u poslovnim knjigama nisu evidentirani u okviru računa potraživanja (evidentiranje je provedeno samo zaduženjem računa novčanih sredstava i priznavanjem računa prihoda u trenutku uplate sredstava, umjesto zaduženjem računa potraživanja za prihode po posebnim propisima i priznavanjem računa prihoda po posebnim propisima iz proračuna u trenutku pribavljanja odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju rada Stranke iz njihovih proračuna, odnosno zaduženjem računa potraživanja za prihode po posebnim propisima i priznavanjem računa novčanih sredstava u trenutku uplate sredstava). Sve jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uplatile su Stranci sredstva u skladu s donesenim odlukama.

Evidencija putnih naloga i korištenja službenih vozila je ustrojena, ali nije potpuna. Vodi se za službena putovanja privatnim vozilom u službene svrhe (od 2017. Stranka nema službeno vozilo). U evidenciju se upisuju putni nalozi na temelju kojih su isplaćeni troškovi službenog puta putem blagajne ustrojene za potrebe središnjice Stranke. Podaci o ispostavljenim putnim nalogima iz evidencije putnih naloga i o isplatama iz blagajne na temelju putnih naloga nisu istovjetni. Prema blagajničkim izvještajima, naknade putnih troškova u iznosu od 46.664,00 kn plaćene su na temelju ispostavljenih 166 putnih naloga, a u evidenciji putnih naloga upisana su 103 putna naloga prema kojima troškovi službenog puta iznose 33.093,00 kn. U evidenciji putnih naloga nema podataka o 25 putnih naloga koje je izdala središnjica Stranke i 38 putnih naloga koje su izdale tri podružnice.

Rashodi u vezi sa službenim putovanjima ostvareni su u iznosu od 96.418,00 kn, a odnose se na naknade troškova službenih putovanja i drugih troškova u iznosu od 83.837,00 kn (naknade za korištenje privatnog vozila u službene svrhe u iznosu od 47.692,00 kn, troškove najma vozila (*rent-a-car*) u iznosu od 18.409,00 kn, usluge autobusnog i taksi-prijevoza u iznosu od 9.900,00 kn, troškove cestarine i parkiranja u iznosu od 6.121,00 kn te usluge smještaja u iznosu od 1.715,00 kn) i goriva za vozila u najmu u iznosu od 12.581,00 kn. Za korištenje vozila u najmu i taksi-prijevoza putni nalozi nisu ispostavljeni, a pri korištenju privatnih vozila ispostavljeni su putni nalozi koji ne sadrže sve propisane podatke. Sadrže podatke o osobi koja je upućena na službeni put, mjestu i svrsi puta te obračun troškova, a ne sadrže podatke o datumu izdavanja, vremenu polaska i povratka s putovanja odnosno trajanju putovanja i prijevoznom sredstvu kojim se putuje. Također, putnim nalogima se pri izdavanju ne dodjeljuje broj te je otežano praćenje njihova evidentiranja u poslovnim knjigama. Izvješća sa službenog puta nisu sastavljena te se ne može potvrditi da se ostvareni rashodi u potpunosti odnose na obavljanje poslova i aktivnosti utvrđenih Programom (Planom) rada Stranke.

Nadalje, pojedini poslovni događaji nisu evidentirani u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, koje nedvojbeno ne pokazuju nastale poslovne promjene niti na propisanim računima računskog plana. Stranka je na posebni račun, koji je koalicijski partner otvorio za potrebe izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske, uplatila u svibnju 2019. predujam u iznosu od 50.000,00 kn. U poslovnim knjigama uplata je evidentirana na računu rashoda za usluge promidžbe (račun 4253), a trebala je biti evidentirana na računu predujmova (račun 1293). Nakon okončanja izbora koalicijski partner je, u skladu sa zaključenim koalicijskim Sporazumom, sastavio Izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe, prema kojemu udjel Stranke u rashodima izborne promidžbe iznosi 60.554,00 kn. Iako se navedeni rashodi odnose na nabavu promidžbenog materijala, zakupnine i najamnine, intelektualne usluge, službena putovanja, reprezentaciju i različite druge vrste rashoda, u poslovnim knjigama evidentirani su skupno na računu rashoda za usluge promidžbe (račun 4253), umjesto na pripadajućim skupinama računa računskog plana. Kao temelj za njihovo evidentiranje u poslovnim knjigama nisu pribavljene knjigovodstvene isprave (računi, ugovor o djelu) koje bi potvrdile da su rashodi navedeni u obračunu troškova izborne promidžbe nastali. Također, uz račune za usluge prijevoza i usluge zakupa u iznosu od 11.488,00 kn nema dokumenata koji bi potvrdili u koju svrhu je prijevoz obavljan odnosno prostor korišten. Navedeni poslovni događaji, koji u poslovnim knjigama nisu evidentirani prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije, utjecali su na visinu i strukturu pojedinih rashoda te oni u financijskim izvještajima nisu točno iskazani.

Odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Prema odredbi članka 2., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., te članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, politička stranka, između ostalog, ostvarena financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom. Prema odredbi članka 6. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su bročane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode. Računi su razvrstani na: razrede, skupine, podskupine i odjeljke.

Prema odredbi članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak, izdaci za službena putovanja obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito slijedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, računi za parking, putne karate ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirjenja izdataka.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati cjelokupna potraživanja za sredstva za redovni rad Stranke iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Nalaže uplate predujmova na posebni račun za financiranje izborne promidžbe evidentirati na računu danih predujmova, a rashode za izbornu promidžbu evidentirati na temelju knjigovodstvenih isprava koje potvrđuju nastale poslovne događaje u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Nalaže rashode za službena putovanja obračunavati na temelju urednih i vjerodostojnih putnih naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni u putnom nalogu u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak, kako bi se nedvojbeno moglo utvrditi da su sredstva korištena za ostvarivanje ciljeva u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. U evidenciji putnih naloga treba evidentirati sve ispostavljene putne naloge.

- 1.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da su nakon primitka Nacrta izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji Stranke za 2019. knjigovodstvenom servisu prenesene primjedbe i naputci o načinu evidentiranja rashoda u 2020. Također, upotpunjena je financijska dokumentacija za 2020. Putni nalozi se u 2020. vode na ispravan način, jer je promijenjen obrazac putnog naloga te sadrži sve propisane podatke. Ustrojena je nova Knjiga evidencije putnih naloga u koju se putni nalozi upisuju kronološkim redom i sa svim potrebnim podacima.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2018., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2019. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2018.	Pri značajnim odstupanjima ostvarenih prihoda i rashoda tijekom godine u odnosu na planirane donijeti izmjene i dopune financijskog plana.	31. 12. 2019.	provedeno
2.	Računovodstveno poslovanje	2018.	Sastavljati putne naloge i izvještaje sa službenog puta, koji sadrže podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak, iz kojih se može nedvojbeno utvrditi da je poslovni događaj nastao te da su sredstva korištena isključivo za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma.	30. 11. 2019.	nije provedeno

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju, koji nije u cijelosti proveden.

- 1.2. *Stranka prihvaća status naloga i preporuka iz prethodne revizije. U Očitovanju navodi da su uvažene primjedbe Državnog ureda za reviziju za 2018. te su Izmjene Financijskog plana, u skladu s aktima Stranke, usvojene na sjednici Nacionalnog vijeća. Zbog organizacijskih poteškoća nije bilo moguće otkloniti sve nedostatke, ali poduzimaju se aktivnosti kako bi poslovanje u 2020. bilo u skladu s propisima, odnosno da se nedostaci otklone i nenamjerne pogreške svedu na najmanju moguću mjeru.*